

De gemeenteraad Ridderkerk
p/a griffie

Uw brief van:	Ons kenmerk:	1220414
Uw kenmerk:	Contact:	R. Ditvoorst en I. Al
Bijlage(n):	Doorkiesnummer:	(0180) 451 234
	E-mailadres:	r.ditvoorst@bar-organisatie.nl
	Datum:	

12 MEI 2017

Betreft: Participatiewet / Vangnetregeling Wet Buig

Geachte raadsleden,

In samenhang met de Jaarrekening 2016, de 1^e Tussenrapportage 2017 en de Kadernota 2018 willen wij u hierbij informeren over de situatie ten aanzien van de Wet BUIG.

De uitkeringen en loonkostensubsidies worden betaald uit de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). In de afgelopen jaren waren in Ridderkerk de inkomsten hoger dan de uitgaven en werd er dus een overschot op de BUIG gerealiseerd. In 2016 zien we voor het eerst een breuk met deze trend. Enerzijds komt dit door wijzigingen in de verdeelsystematiek waardoor de inkomsten uit de Wet BUIG afnemen; anderzijds komt dit door de toegenomen uitgaven als gevolg van een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden.

Nieuwe verdeelsystematiek

Volgens de nieuwe verdeelsystematiek wordt jaarlijks in oktober van het lopende jaar het landelijke beschikbare BUIG-budget, het macrobudget, definitief vastgesteld. Het macrobudget wordt onder de gemeenten verdeeld op basis van een objectief verdeelmodel. In 2015 is gestart met een stapsgewijze invoering van een nieuwe verdeelsystematiek, en afbouw van de oude verdeelsystematiek (t-2). De oude verdeelsystematiek hield rekening met de aantallen uitkeringsgerechtigden van twee jaar terug. Het nieuwe objectieve verdeelmodel houdt geen rekening meer met reële aantallen uitkeringsgerechtigden in Ridderkerk, maar met het landelijke aantal uitkeringsgerechtigden. Voor middelgrote gemeenten worden de Rijksmiddelen BUIG vastgesteld op basis van niet-beïnvloedbare kenmerken: de kenmerken van inwoners en de kenmerken van de regio.

Als gevolg van het nieuwe objectieve verdeelmodel, gecombineerd met het beschikbare macrobudget is de gemeente Ridderkerk geclassificeerd als zogenaamde 'nadeelgemeente': een gemeente die als gevolg hiervan haar budget in het kader van de Wet BUIG heeft zien slinken.

	2015 (definitief)	2016 (definitief)	2017 (voorlopig)
BUIG-budget	11.322.960	10.762.073	10.553.847

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering: overschotten mogen vrij besteed worden en tekorten moeten zelf bijgelegd worden. Daar waar de tekorten meer dan een bepaald percentage bedragen, is het mogelijk om beroep te doen op een Vangnetregeling.

Betreft: Participatiewet / Vangnetregeling Wet Buig

Toegenomen uitgaven

De uitgaven voor uitkeringen in het kader van de Participatiewet zijn de afgelopen jaren gestaag gestegen. Hoewel de economie nu herstelt, blijft lokaal, net zoals landelijk het geval is, het aantal uitkeringsgerechtigden toenemen. De bemiddelbaarheid van de doelgroep van de Participatiewet ten opzichte van andere werkzoekenden (zoals WW-gerechtigden), is zodanig beperkt, dat zij nog geen voordeel heeft bij het aantrekken van de arbeidsmarkt.

De huidige uitkeringsgerechtigden hebben door diverse oorzaken een grote afstand tot de arbeidsmarkt (psychische belemmeringen, taalniveau, multiproblematiek, etc.).

Bovendien is met de invoering van de Participatiewet, de doelgroep van de gemeente een stuk groter geworden (onderdeel van de 3D): de voormalig Wajongeren (speciaal en praktijkonderwijs) en voormalig WSW-ers melden zich nu bij de gemeente. Daarnaast kennen alle gemeenten een taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders en zien we een toename van het aantal oudere werklozen (al dan niet met een arbeidsbeperking).

Vangnetregeling

Op grond van bovengenoemde ontwikkelingen (de afgenomen inkomsten en de toegenomen uitgaven), verwachten we over het jaar 2017 een zeer sterk toenemend tekort te krijgen op de Rijksmiddelen BUIG. Daartegenover staat een nog te verwachte verhoging van het macrobudget BUIG over 2017, dat dan zal leiden tot een hogere Rijksbijdrage BUIG (bekend in oktober). Voor het resterend tekort zal dan een beroep gedaan kunnen worden op de Vangnetregeling van het ministerie.

Een eventuele uitkering uit de Vangnetregeling is als volgt opgebouwd:

- De eerste overschrijding van 5% ten opzichte van het BUIG-budget is het eigen risico voor de gemeente.
- Voor de overschrijding van 5% - 12,5% kan 50% van het tekort toegekend worden.
- Voor het deel van de overschrijding hoger dan 12,5% kan 100% worden toegekend.

De voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen zijn onder andere:

- Dat in 2017 een tekort groter dan 5% moet zijn ontstaan.
- Dat gedurende het jaar waarin het tekort is ontstaan, maatregelen zijn getroffen om het tekort te beperken.
- Dat de raad aangeeft dat het college in het jaar maatregelen heeft getroffen om het tekort te beperken.

Over het jaar 2016 is de verwachting dat 79% van de gemeenten beroep zal doen op de Vangnetregeling (zie dit artikel: <http://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/nieuws/verlichtingsbudget-voor-gemeenten-met-3d-tekort.9562833.lynkx>).

Genomen maatregelen

Als gevolg van de stijging van de uitkeringsuitgaven de afgelopen jaren, zijn diverse maatregelen getroffen om dit zo veel als mogelijk te beperken. Een doelmatig poortproces, een goede borging van de rechtmatigheid en een effectieve toeleiding naar de arbeidsmarkt zijn daarbij essentieel.

Door maatwerk aan de poort, beperken we de instroom. Zo zetten we voorliggende voorzieningen optimaal in. En sinds eind 2015 maken we gebruik van de re-integratiepraktijkovereenkomst (RPO), dat succesvol is in preventie van uitkeringsafhankelijkheid.

Tevens vindt een goede toets op rechtmatigheid plaats; sinds april 2017 werken we met een innovatieve, informatiegestuurde handhavingmethode.

Betreft: Participatiewet / Vangnetregeling Wet Buig

Ook door de toeleiding naar de arbeidsmarkt effectiever te maken, beïnvloeden we de uitkeringsuitgaven. Dat doen we door de inzet van klantmanagers werk, het werkgeversservicepunt en re-integratie-instrumenten, zoals training, scholing, werkervaringsplaatsen etc. Om dit verder te verbeteren is de dienstverlening doorontwikkeld. De uitstroomcijfers zijn, ondanks de grotere afstand tot de arbeidsmarkt van de doelgroep, in 2016 ten opzichte van voorgaande jaren verbeterd.

Maatregelen in ontwikkeling

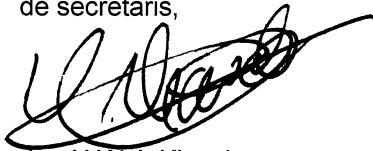
Om efficiëntere participatie naar vermogen te realiseren, zijn inmiddels aanvullende maatregelen in ontwikkeling. Zo zijn we bezig met het uitrollen van een WorkFirst-methodiek in samenwerking met gemeente Rotterdam: WerkLoont. Dit komt tegemoet aan de behoefte om direct vanaf de instroom mensen intensief te kunnen begeleiden naar de arbeidsmarkt. Door daarnaast de regionale samenwerking te intensiveren verwachten we meer vacatures in de arbeidsmarktregio te kunnen matchen met onze kandidaten. Ook gaat veel aandacht uit naar de verdere professionalisering van onze dienstverlening door nieuwe methodieken nog consequenter door te voeren, nog meer resultaatgericht te gaan werken.

Momenteel wordt de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden nader onderzocht. Op basis daarvan zal worden bekeken welke extra maatregelen nog ingezet kunnen worden om de stijging van het klantenbestand en de uitgaven die daarmee gepaard gaan te beïnvloeden. Om de invloed van maatregelen op de ontwikkeling van het uitkeringsbestand, en de kosten inzichtelijk te krijgen, zullen ook één of meerdere tools ingezet worden die recentelijk voor gemeenten zijn ontwikkeld.

Op basis van de financiële gegevens die wij in oktober over het landelijke budget ontvangen en op basis van de verwachte resultaten van het plan van aanpak, kunnen wij bij de tweede tussenrapportage bezien of het budget nogmaals verhoogd zal moeten worden. U begrijpt dat onze verhoogde inzet erop gericht is om dit te voorkomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, en zullen u zodra er meer informatie is nader informeren over het vervolg.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris,

drs. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mevr. A. Attema

